

Nro. 47.

**Á FELS. R. CSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Költ Bétsbon, Pénteken Decemhernék 11. ik napján
1801. ik esztendőben.*

Nagy Britannia

Az Anglus levelek így számlálják elő azokat az ellenséges hadi hajókat, a' mellyeket ők ezen utolsó tengeri háborúnak ide alatt u. m. az 1793-
dik esztendőnek kezdetétől fogva a' folyó 1801-
dik esztendőnek Októberjéig, vagy magokévé, vagy
semmivé tettek: El vettünk, vagy özlize rontot-
tunk, úgy mond, 81 ellenséges Linea hajókat,
a' mellyek közzül 45 a' Frantziáké, 25 a' Belgá-
ké, 11 a' Spanyoloké volt — három 50 ágyus ha-
di, u. m. két Frantzia és egy Belga h. jót — 133
Frantzia, 31 Belga, és 20 Spanyol, mind együtt
184 ellenséges Fregátot — 101 Frantzia 32 Bel-
ga, és 55 Spanyol, mind özlize 248 különbkü.

A a a

lőmbféle apró hadi hajókat — ez szerint 516 kisebb 'nagyobb hadi ellenséges hajókat. — Továbbá 934 prédáló, és 5456 kereskedő hajókat fogtunk el és tettünk magunkévá.

Az Alexandriai kikötőhelyben talált és a' Kapitulatziónak ereje szerint el vett hajókat, így osztotta fel Anglus fő vezér *Hutchinson* a' két szövetséges hajós seregek között: — A' Kapitány-Baschának egy 64 ágyus Frantzia Linea hajót, egy 46 ágyus Frantzia Fregátot, és egy 26 ágyus Velentzei hajót: a' maga vezérlése alatt lévő Anglus hajós seregek pedig, egy 56 ágyus Fr. Linea hajót, egy 32 ágyus Fr. Fregátot és egy 26 ágyus Velentzei hajót adott. — Az ott talált Török Korvettákat is, a' Török hajós seregek adta vízfőzta, hanem előbb meg betsültette.

Azt jegyzték meg némely Anglus levelek, hogy a' Frantzia Országglószék meg határozta légyen, hogy a' külömbkülömb Fr. kikötőhelyekben égyfzerre 100 Linea, és 200 Fregát hadi hajóknak építtetését vételle munkába.

A' Parlamentom új tanátskozásai között a' nevezetesebb vetélkedésnek tárgya, az Élzaki Hatalmasságokkal való utólsó kötés volt, a' melyben az a' fundamentom határoztatott meg, hogy a' tengeri hadakozásoknak alkalmasfágával a' *neutrális* Hatalmasságoknak hajói mihez kötelezetnek ez után tartani magokat, mit vihetnek bé az ellensége kikötőhajókba, és mit nem. A' hajó építésre kívántató materiáléknak a' neutrális hajókon az ellenséges kikötőhelyekbe való bé vitetődhetések, ezen új kötésnek ereje szerint nem tilalmaztatván, ez volt főképpen az a' pont; a' melyre nézve az Oppozitzióknak tagjai (a' kiközzül Exminister Grenville szokta magát moltan leg gyakrabban és hevesebben meg külömböztetni) ezen új Kötés ellen ki költenek,

A' Ministeri részben való tagok között, Lord Nelson felett leg jelesebben a' vetélkedés alatt lévő pontra nézve az Oppozitíóvak: — „Elég az, így szoll Nelson, hogy azt a' meg betsülhetetlen juss, hogy hadakozás' idején, a' neutrális hajókat meg visitálhatjuk (meg motózhátjuk), ezen Kötés által meg tartottuk. Némely Lord uraknak közzülünk, az nem tetszik, hogy az Orosz orszá-gi hajók, a' tengeri készületeket és a' hajó építés-hez kívántató matériálékat, az ellenéges kikötőhelyekbe ennekutánna a' hadakozás' ideje alatt is bé vihetik. Én ellenkező értelemben vagyok. Réám nézve, m g tehetik ezt szabadon az Orosz hajók, ha nekik tetszik. Midőn a' hadakozás alatt a' Frantzia hadi hajók a' tengeri készületek-nek nem elétek miatt a' magok kikötőhelyeikből ki nem evezhetnek, és én ekkor egy Anglus hajós teregnek vezérlője lehetek, érgemet mind azok a' kikötők tengeri készületeket szolgáltatván, őket a' ki evezetésre alá segéllik, igen el-öt len-nek; mivelhogy tudom, hogy a' hadakozásnak e' képpen nem sokára vége szakad.

Fördült még egy más nevezetes megajegyzés is elő a' Parlamentomban. Némelyeknek t. i. a' szemekbe tünt az, hogy a' magokat heves beszédjeik által eddig meg hűlömbötetett úgy nevezetű régi *oppositíóndlis* tagok, Fox, Sheridan Tierney és masok, egy idő óta mintegy csaknem egélzfén el halgattak, sőt sokak közzülök még ülőhelyeiket is meg változtatván, a' Faciamontomi háznak arra a' részére mentenek által, a' hol a' Ministerekkel tartó tagok szoktak ülni. Ezt a' környülatlást nem hagyhatták (vezetesen Exminister Grenville, 's más velte meg egygyező gondózkodású tagok, a' kik most az új *oppositíó'* tagjainak bevezetnek) szó nélkül — „

„Természet szeréat ezt kellett tselokednünk

(úgy mond *Tierney*), minthogy az ellenkezésnek is meg kell ott szünie, a' hol annak rintsentöb- bé tárgya. Minekutánna mostani Ministereiak által a' bölts kormányozás vizsgálta állítatott, és az országnak az ő szabadsága vizsgálta adamatott, Ministerjeink is meg érdemlik, hogy mind azok pártjokat fogják, a' kik azt védelmezték, a' mit most vizsgálta nyertek, kivált midőn egy olyan pártnak támadása által szemlélik magokat feyegettetni, a' mely őket tovább is szeretné tévelygő úton hordozni.

Frantzia Respublika.

A' Napnyugoti Frantzia tábor' fő vezére Gen. *Bernadotte*, az Országlöszék' engedelméből *Re- nes* várossát, a' hol a' fő hadi szállása volt Nov. 19-ikén oda hagyván, Páris felé útnan va- gyon.

Bonaparte Hieronimus a' Frantzia kikötőhe- lyekben úszik; most *Bordeauxból*, *Rocheport* fe- lé vette útját.

A' Belső Minister *Chaptal*, egy egy levelet küldött a' Frantzia kikötőhelyekben találató úgy nevezett minden Tengeri Tanácsoknak tagjaihoz, a' melly által az Országlöszéknek a' kereskedés virágoztatására tzelozó külömbkülömb féle inté- zeteire teszi őket figyelmetefekké. Nevezetes- sen arra kéri őket, hogy a' következő pon- toknak meg határozásában iparkodjanak minden némű találatalásaik is jártasköltésségek által a' tzelnek elérésére segélleni az Országlöszéket: — u. m: — 1) ször. Hasznos fogna e' lenni azokat a' hajdani nagy kereskedő társaságokat, a' mel- lyek *Indiai*, *Afrikai*, *Senegali*, 's mas e' féle Ke- reskedő Társaságok' nevezete alatt ismeretesek, most ujjontan fel állítani? — 2) ször. Miben ál-

lanak tulajdon képpen szollván, azok a' változások, a' mellyek az Amerikai Frantzia Koloniákra nézve a' kereskedés eránt, bizonyos elzenedőktől fogva történtek? — 3) Szer. Mellyek azok az akadályok, a' mellyek által a' Frantziák' kereskedése idegen országokonn, ezeknek rendtartásaikra és vámjaikra való tekintetben, gátoltatik? — 4) Szer. Miben áll a' kikötőhelyeknek fenntartatása okra meg kívántató leg nagyobb gazdaság, &c.?

„A' ml Első Konzulunkhoz (így szoll egy Párisi levél) olyan rendkívül való nagy hajlandósággal viseltetik a' Londoni nép, hogy egy magános mesterember, a' képét ezüsthöz hasonlító fejéronra, az eleven Bonapártéhoz meg lehetősen hasonlóssággal ki tsinálván, csak hamar sok vásárost talált hozzá. A' médaliának egyik oldalán a' Bonaparte' ábrázatja szemléltetik, a' másik oldalán pedig ilyen értelmű Frantzia szavak olvastatnak: *Böltesség a' tanításban, bátorság a' tsatában.*

Amiens várossából így irtak Nov. 26-dikán: — Azoknak a' munkásoknak, a' mellyek itt, a' Congressusra öfzize = gyűlendő Ministerek' szállásaiknak ékesítésén dolgoznak, olyan rendelések érkezett, hogy Dec. 1-ső napjáig mindennel készzen légyenek. Minden kézületek, mindenek felett a' Lord *Cornwallistól* tétetett rendelések, azt jelentik, hogy a' *Congressus* sokkal hosszabb ideig fog tartani, mint sem eleintén gondóltatott. Lord *Cornwallis*, nem csak az, hogy a' maga házának meg = rakására, Londonból a' leg vállogatottabb portékákat hozatta által, hanem ennekfelette, lovainak, szekereinek, 's az ezekhez tartozó kézületeknek és embereknek számokra, a' Frantzia Orzáglószék által néki ki = rendeltetett szálláson kívül, a' szomszédban még egy más nagy házat is ki fogadott. Szünet nélkül érkez-

nek által Londonból ide a' hozzá tar zó embe-
rek, kik között vannak nevezetesen a' Királyi
asztal-terítők, vagy az úgy nevezett *asztal-éke-
sítők* is.

Elő adtuk a' mult postta napon költ M. Ku-
rirban, mi némű czeremoniákkal kezdette el a'
Törvényhozó Tanáts a' múlt Nov. 22 = dikén a'
maga egy időtől fogva félbe szakasztott tanátsko-
zásait. Azt az előadást, a' melyáltal három Stá-
tus = Tanátsosok az országnak jelen való külső és
belső állapotját, 23 = dikban ezen Tanáts' eleibe
terjesztették, hofszason ki adta a' Párisi Moni-
teur. A' mennyit Frantzia országnak mostani ál-
lapotja az ő fe sőbb elztendők béli hánykodó ál-
lapotjától különbözik, éppen annyit különbözik
ez az előadás is, mérseklertt tsendes hangjira néz-
ve, a' feljebb való elztendőkben ki jött révolu-
tziós hirdetményektől. A' következendöket fog-
lalja magában:

„Kedves meg = elégedeffel terjeszti az Ország-
lőszék a' nemzet' e eleibe Frantzia országnak ezen
el = enyészett elztendö béli ábrázátját. Kívül be-
löl mindenek új formát vettek magokra: a' mer-
re szemekinket vetjük, mindenütt a' reménységnek
és boldogságnak képe tűnik előnkbe. Napyu-
goti és Deli vidékeinken, még a' haraniak' ma-
radványai rettegették az országútakat és pulzít-
tották a' mezöket, vagy azért, hogy az ellenek
rendeltetett fegyvereseknek szemei előtt el rejtetve
váltak, vagy pedig, hogy még az a' nagy féle-
lem védelmezte öket, a' mellyeket tulajdonáldo-
zatjaiknak elméjékbe tudtak vólt bé önteni. Ha
kik közzülök olykór az ítélőszékek' eleibe idéz-
tettek is, vakmerő bátorságaik által, a' vádolo-
kat, bizonyságokat, és bírákat, a' fagyaló hideg-
lelésig meg rettentették; és az igallág' körmei
közzül ki menekedvén, új bűnhödéshez fogtak.

Ezeknek meg zaboláztatásokra, a' közönséges módoktól különböző eszközöket kellett elő venni. Különös ítélőszékek állítottak fel. A' haramia fejek el fogattattak; a' bizonyságoknak megjött a' szollásra való bátorságok; a' bírák csak a' lelki esméretnek engedelmeskedtek; és a' társasággért boszszúállás találtatott. Ezek a' magának ítélőszékek, sem a' nékiek adatott hatalomnak általhágásával, sem a' rendes igazságnak megbántásával, nem vádoltathatnak. — A' mostani Ország-lélek, mingyár a' maga első napjaiban ki hirdette a' lelkiesméretbéli szabadságot. Ez az eszköz, azonnal le tsendesítette azokat az elméket, a' mellyeket az esztelen keménység felingerlett volt. Az után a' vallásra nézve támadott egyenetlenségnek elsvégződését hirdettette ki; a' Cath. Vallás Feje. Elmével égygyetértésre lépett azon eszközre nézve, a' mely által azokat, a' kik ugyan azon hitet vallják, egygyeffégre lehessen venni. Egyszermind egy magistratuális személy is neveztetett ki (*Portalis*) a' ki a' más vallás bélieknek állapotokat és jussaikat is meg vizsgálja. Ez az Augstána és Helvétika vallás' papjaival tanátskozásokat tartván, meg értette töllök azokat az útakat módokat, a' mellyek szerént mind ezek, a' nékiek tartozó szabadság, és a' társaság' javával meg egyező közönséges fennmaradás iránt, bátorságba helyheztesedhetnek. Minden vallás bélieknek élelmekre, hasonló eszközök fognak fordittatni; meg nem engedtetik, hogy a' vallás szolgai, csak szabad tetszések szerént bányanak véllék; az azokra kivántató költségnek terhét, nem fogja érezni a' közönség. He nény hazafiak, a' költött hírek által fel lármáztattak volt; bátran megnyúgtathatják elméjeket: a' Kormányshék mindent meg tett az indulatoknak egyesítettésekre; de nem tsinált leg kiffébbet is olyant, a' mi a' gondolkodás béli priaczipiumo-

kat és függetlenséget meg bánthatná. — A' szárazon való békesség, ei oszlatta minden maradványát a' bizonytalan vélekedéseken fundalódó nyughatatlanságnak. A' nép, egész boldogságát a' Constituziónak állandóságában találta fel. — Már egy Fejedlem (a' Hétrusiai Király), a' ki vér szerinti való atyafiságban vazyon a' rajtunk uralkodott Királyi házzal, D. partamentomainkon útazott keresztül, fő városunkban mulatozott, Koronájához illő tisztelettel fogadtatott Kormányzókunk által, és minden polgártarsaink minden tekintetben olyan tiszteletet mutatának hozzá, a' milyent egy nép a' másikhöz azon személy iránt mutatni tartozik, a' kit ez, a' maga kormányoztatására hívott: azonközben sohol semmi zenebana meg nem zavarta a' tsendesseget; semmi bal vélekedésre nem a' ott semmi költött hír alkalmatosfázo; valamint az idegenek, úgy ellenségeink is meg ismérték végezetre, hogy a' Respublica a' Frantziáknak az ő elméjekben légyea, és száz esztendősi érettséggel birjon. —

„Katonáinknak a' haza kebelébe való 'vizsztatérések, tsak egy triumphus és innopei vendégség volt. A' még hátra lévő hadakozásunk, szerentsés és szerentsétlen történeteknek egymás után való követkekezéseikből állott. Angliának minket sokkal feljül haladó tengeri ereje ellen kéntelennítettünk folytatni a' hadakozást; a' mi kitsiny tengeri erőnk, az ellenséges hadi hajók által befedettetve lévő Közép tengeren bátorsággal viselte magát; a' nagy *Océanus* tengeren, fel elevenítette a' maga feayesséégének némünémü emlékezetét, az által a' ditsősséges ellentállás által, a' mellyel meg rettentette azokat az Anglusokat, a' kik tsak azért futottanak volt ki lereggel a' magok partjaira, hogy ennek a' történetnek szemmel látott tanui légyenek: 's ha a' békefég el nem következett volna, még reméllhattük volna kitsiny

tengeri erőktől, hogy szenvedett szerentsétlenségeiért bocszút állhat. —

„Egyiptomban engedett a' mi Napkeleti táborunk, de a környülállásoknak inkább, hogy sem a' Török és Anglus erőnek: ha égygyesülve maradt volna, bizonyosan győzedelmeskedett volna. Vízfsza jött végezetre hazájába, azzal a' dívőfféggel, a' melly négy esztendői szüntelen való munkájának és bátorságának meg tagadhatatlan koronája: halhatatlan emlékezet hazyván Egyiptomban maga után mellyet meg lehet, hogy még valaha a' műfességek, és a' tarsasági *institutumok*, fel fognak ott támasztani. A' történetek' könyve leg alább nem fogja el halgatni azt, hogy mit el nem követtek a' Frantziák, hogy oda az Europai pallérozottságot és tudománt bé vihessék: meg fogja ez azt mondani, hogy mi némü iparkodás által foglalták volt ök azt el; mi némü okosság és fenviték által tartották ott meg oly sokáig magokat: 's ki tudja talám, nem fogják e' még meg is síratni annak el vesztését, mint az emberiségnek egy új szerentsétlenségét. Egyiptomnak meg hodoltatására 28 ezer Frantziák szállottak volt ki oda. A' hány ezer az után oda küldetett, egy annyi az ólta vízfsza is jöttkülömbkülömb időkben onnét. Most végezetre, az idegeneket hozzájok nem számlálván, 23 ezeren érkeztek vízfsza hazájokba: ez szerént, a' fegyver és nyavajak', a' Napkeleti tábornak egy ötöd részit, nem emésziették meg. —

„A' szárazon való békefességnek helyreállása után, a' katonaságot minden lehető módon igyekezte kevesíteni a' Kormányfészék. Sokakat végző szabadsággal el bocsátott: meg pedig minden szemrefőre való tekintet, és kedvezés nélkül, és arzal a' meg változhatatlan renddel, hogy a' kik a' törvényhez viseltető engedelmességből leg hama-

rább fegyvert fogtak volt, azok most leg előbb is elbocsátának. Szükség, hogy az a' hűjónosság, a' melyet ezeknek elbocsátatása okoz a' katonaság között, a' Respublika' 9-dik és 10-dik esztendeje béli *Conscriptusok* által töltettségébe, a' melly iránt illendő meg hatalmaztatást is kér magának a' Törvényhozó Tanátszóla' Kormányzószék, oly ígéret mellett, hogy teljességgel nem fogja a' békefélig számnál nagyobbra nevelni a' katonaság' számát.

„Mi békeféligben fogunk ugyan élni: hanem a' hadakozás olyan terhet hagyott hátra rajtunk, a' melly fok ideig fogja magát a' mi fináncziánkon éreztetni. Az előre el nem láttathatott és fel nem számoltathatott költségeket lefizetni, a' hazaóltalmazóknak szolgálataikat megjutalmaztatni, a' fegyveres házakban és kikötőhelyekben a' munkat fel eleveníteni, a' tengeri erőt vizsgálva állítani, mindent, a' mit a' hadakozás öltözött, és az idő meg emészte, ujji tenni, Koloniáinkat a' Respublika méltóságához illendő virágzásra juttatni, mind ezeket véghez vinni, jövedelmünknek nagyobbítása nélkül, lehetetlen. A' jövedelem ugyan, magában nevedni fog a' békefélignek ideje alatt; 's maga részéről a' Kormányzószék is leg szorosabb gazdaságot fog azzal folytatni. Azonközben, ha a' leg szorosabb gazdálkodás is elégséges nem talál lenni, a' nemzetet fog állani, hogy a' kéntelenséget megítélje; a' Kormányzószék pedig kötelességének fogja ismérni, hogy azon segedelem kútfejeknek kinyitását, a' mellyeket szükségesnek lenni látand, a' nemzetnek javasolja.

„A' mi a' kereskedést illeti, a' 9-dik esztendőben alig volt tsak valami vékony árnyéka is az anya város és a' Koloniák közt való kereskedésnek. — *Guadaloupe* szigete meg tartotta

a' maga bölcsőségének és gazdasági szorgalmatosságának valamelly részetskéjét: hanem a' Respublika' országlásának megismérése, veszedelemben forgott ezen szigeten. A' 8. dik esztendőben csak egy Agens volt ott az Igazgató: ezt számkiverte onnét egy faktzió. Helyébe három Agensek következtek: kik közül kettő, ismét a' harmadikat küldötte számkivetésbe, és tetfzések, szerént választatattak mást helyébe. Az után megholt a' három közzül egygyik: és a' három' hatalmát csak kettő gyakorolta. Ilyen módon adtak, ezen benna és törvéntelen ágensi kormányozásnak ideje alatt, a' fejtelenség és despotaság helyet egymásnak. A' mostani Országlószerék tett egy próbát, hogy ezen szigeten jobb rendet állithasson fel. Egy Generál + Kapitánt, egy Préfektust, és egy igazság + kiszolgáltató Biztost küldött oda. Meg fog látszani nem soká, hogy miként tettek eleget a' benne helybeztetett bizodalmnak. A' Gen. Kapitány, megérkezése után azonnal hozzá fogott a faktzióknak lecsültetéséhez. A' főbb mellekdedők közzül 13. smát, Frantzia országba küldött: hanem jut úgy itélvén a' Kormányozószerék, hogy az ilyen emberek az anya országban még veszedelmesebbek lehetnének; viszva küldötte őket, olyan rendelés mellett, hogy *Guadaloupe* szigeten kívül akár hová vigyék őket. — Sz. *Domingó* szigeten, a' zürzavaros rendelésék gáttat támasztottak a' Respublika alá való botsátkozásnak. Az ott lévő Kormányszerék, öfzfze zavart a' dolgot a' névvel, és azt gondolván, hogy engedelmeskedik, törvénytelen hatalmat vett magának: hanem egy hajós sereg, a' melly a' mi Európai kikötőhelyeinkből oda fog evezni, nem soká el oszlatja a' Sz. *Domingó* felett öfzfze gyült fellegzetet, és az egész szigetet alája fogja a' Respublika' törvényeinek vetni. Sem *Guadaloupe* sem Sz. *Domingó* szigeten nintsenek többé rab-

szolgák; mind szabad emberekké tétették, és szabadok is maradnak. A' jó rendet és munkás szorgalmatosságot, az idő és okos kormányozás, lassanlassan vízfőz térített. — *Martinique* szigete iránt más princípiumot fogunk követni. Ez meg tartotta a' rabszolgaságot: meg is fog az ott tartatni. Többe került már ő az emberiségnek, hogy még egy új revoluziót kellene próbálni azon a' vidéken. — *Guyána*, szerentsés volt egy hatóság és munkás kormányozás alatt: a' békefélyben még szerentsésebb foglenni, minekutánna egy termékeny és gazdag tartománnyal nevededni. — *Isle de France* és *Reunion* szigeteik, a' faktziók között és egy gyenge kormányozás alatt is hűséges maradt hozzánk. Ez is szabadságot adott mind az Európai eredetű, mind a' Szerentsen rabszolgáknak.

(A' többít más alkalmatossággal)

Olasz Ország

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nápolyból, Nov. 10. diken. — Ide egy kis ked hajó érkezett a' Máltai kikötőhelyből *Keith* Anglus Admiralistól, a' mellyen egy Stáb-tisztet küldött ezen Admirális az Országlobszekhez, azt kérdeztetvén általa, hogy már most, midőn a' békefély' fundamentomos zikkelyei Anglia és Frantzia ország között meg erőssítettek, bé fogának és az Anglus hadi hajók a' két Siciliai kikötőhelyekbe botsáttatni? Az Országlobszék, a' Frantzia Követ' éleibe terjesztette a' kérdést, a' ki is arra kedvező választ adott.

Admirál *Keith* mostan, minden hajóival, és az egész Egyiptomi Anglus sereggel, *Málta* szigeten és ennek kikötőhelyeiben tartózkodik.

A' Nápolyi Király, az itt lévő Királyi Sémínariumot és a' Jesuiták' volt könyvesházát, fe-

les jövedelemmel égygyütt a' *Piárista* atyáknak adta által, a' kik magokat itten a' haza eránt, a' nemes és polgári ifjuságnak nevelése által 100 ezrendők ólta igen érdemesekké tették.

Elegyes Levelek.

London, November 20:ikán: — Itt azt erőstítik némelyek, hogy a' Király telyes hatalommal által adni szaudékozik *Adolf* nevü fiának a' *Hannoverai* választó Fejedelemséget: a' ki is ez lzerént Hannoverában fogna ennekutánna lakni, és egy Orosz Császári Kisalszont fogna feleségül venni. — Egy *Barcley* nevü Skotziai nemes születésü ember itten, minekutánna magát a' sebes járásban néhány hónapokig előre gyakorólta vólna, 50 ezer Forintba fogadott, hogy 21 ora alatt 90 Anglus mértföldet fog eimenni. A' próba = tétel *York* mellett esett meg. Egy mértföldnyi útat nagy vigyazással ki mérték és ki jegyezték néki, a' mellyen ő 45 = ször ment el, le es fel, melly is e' = képpen 90 mértföldet tett. A' ki = mért út éjzszakának idején szépen még vólt világosítva, és temérdek nézők állottak két felől. Hat versben állapodott meg, mindenkór 12 — 15 minutúkat töltvén el, míg t. i. ett, ivutt, és magát ki nyugotta. Mások is tettek reá *pro* és *contra*, valami 100 ezer Forintig való fogadásokat. Mind *Barcley*, mind pedig azok, a' kik véile tartottak, szzerentsésen meg nyerték a' fogadást.

Póris, Nov. 25 = dikén. — Az Egyiptomból *Toulonba* érkezett Generálisok *Belliard* és *Rampon* Parisba hivattattak. Az Elsó Konzúl maga lzemélyesen akarja ki kérdezni őket az Egyiptomi környülallasok felől. Gen. *Reynier* egy hofszó irast adott ki, a' mellyben kemény d'lgokat hany *Monou* fő vezérnek szemeire. — Itt olyan

beszéd foly, hogy az Anglus és Frantzia országlólszék között tétetett égygyezés szerént, *Piemont* Frantzia orszaghoz tsatóltatik, és Hannovera, *Adolf* Anglus Kir. Hertzegnek adattatik. (A' mi *Piemontot* illeti, ezt már a' Frantzia Respublika' 27 = dik Katona Olftalyának nevezte az Országlólszék azon Előadásban is, a' melyet Nov. 23. dikán a' Törvényhozó Tanats' eleibe terjesztetett. A' Szárdiniai Királynak adattatni fogó compensátióról még semmi bizonyost nem irnak).

A' Swéwiai Kerületből ezt írják: — A' Karlsruhe várossaban tartózkodó Frantzia Követ polgar *Massias*, egy irást adott = bé a' Würtembergi Hertzegi Ministériumnak, a' mellyben azon Státus = bünösökről, a' kik ott ezen revolucziós idő béi történetekre nézve néhány esztendőig fogva tartattanak, 's közelébről ei bortsáttattak, emlékeztvén, azt mondja, hogy néki az ő *Stuttgardban* való létekor olyan ígérlet tétetődött volna, hogy ezen fogjoknak szabadon lejendő bortsáttatódások, minden fel tételek nélkül meg ígértetett vólt: 's még is mostan olyan *reversális* mellettsé bortsáttatták el őket, hogy némelyek bizonyos esztendőig, mások pedig egész életükben bé nem fognak a' Würtembergi határookra lépni; a' melly dolog egészfzen ellenkezik a' Fr. országlólszéknek akaratiával, &c.

Azt olvassuk egy német levélből, hogy Kárinthiában a' falusi leányok már rég = óta élnek az emberi = himlő ellen a' tehén = himlőzésnek gyakorlásával, 's ennek hasznos vóltát elég nyilván való módon önnön tapasztalásokból megtanúlták. Igen jó vólna, ha az Orvos Urak ezen dolognak utánna járnának. Ha a' dolog így találtatna, nagy gráditsra emelvé a' tehén = himlőnek hitelet,

Tudósítás.

Egy ilyen tizmű munka fog a' jövő esztendő kezdetével idő szakatonként kiadattni: *Zeitschrift von und für Ungern, zur Beförderung der vaterländischen Geschichte, Erdkunde und Literatur; herausgegeben von Ludwig v. Shedijs.* Az ilyen Időszakalzakban kiadandó Értekezések Magyar Ország felől, mint a' millyeneket a' Hazai Histórianak, Földleírásnak, és Literaturának előmozdítására T. Shedijs Lajos Úr, a' Pesti Kir. Universitasban Aesthetikát tanító Professor készit, a' jelenvaló környüállások képeft, leghasznosabbak; mivel a' nevezett tárgyakat szükség világosítani és jobbitgatni. Ugyan ezek a' tárgyak a' külföldi Nemzeteket is legközelebb illetik; a' kik ezekről he yes esméreket, csak a' Hazafiak által szerezhetnek. — Magyar Országot itt a' leg szélesebb értelemben veszi a' kiadó, melly szerént az, Erdély, Horváth, Toth Országot és Dalmáziát is befoglalja. Szükségesnek tartja e mellett a' szerző, hogy a' kiadandó Értekezésekben a' szomszéd Országokunk u. m. Szerviának, Boszniának, Oláh-Orzágnak 's a' t, Históriajara és földleírására is ki terjeszkedjen, úgymint a' melyekről az Európai Tudósok Hazánkól várhatnak leg- szorosabb Tudósításokat. — Ezen munka magában foglalja tehát.

1. A' Kiadónak tulajdon Értekezéseit a' Hazai Histórianak, Földleírásnak és Literaturának megvilágosítására és jobbitására. Közönségessé tesz továbbá:

2. Rövid Tudósításokat, a' Hazánkban 1801-dik esztendőtol fogva kiadott és kiadandó könyvek felől.

3. Híradásokat, mellyekben a' Hivatalokra tett előmozdítások, a' Literátorok halála, új Intézetek 's több efféle Hazát illető dolgok adattak elő.

A' nevezett munka Tsomónként nagy 8. ad
 rétbén, faines borítékban fog kiadattatni és min-
 den Tsomó 8 árkusból állani. Az idő, mellyre
 egy egy ilyen Tsomó megjelenik, meg nem ha-
 tározatik; ne hogy a' sietség a' Munka tökéle-
 tességét akadályoztassa. — Az előfizetés az ezten-
 dőnként kiadandó hat Tsomóra 5 Rforint lesz. —
 Az előfizetésre a' nevezetesebb helyeken ezen
 Nagy Erdemű Hazafiak kérettetnek. U. m. Cset-
 neken T. Prof. Csísch, Debretzenben T. Prof.
 Széplaky, Eperjésen T. Prof. Kralovánzky, Győ-
 rött T. Prof. Németh, Kassán T. Prof. Vuchetich
 Kismaromban T. Préd Nagy, Kolosvártt T. Prof.
 Dangi, Losontzon Prof. Rátzkevi, M. Vásárhelyen
 Tek. Aranka György, Miskoltzon T. Doktor Ben-
 kö, Nagy Váradon T. Prof. Kereftúri, Pápán
 T. Prof. Márton, Patakon T. Prof. Beregszálzi,
 Pétsen Könyvkötő Vaidinger, Pozson T. Prof.
 Fábri és Könyváros Schweiger, Sopronban T.
 Prof. Raits, Szebenben T. Prof. Binder, Székes-
 Fejérváron Könyvkötő Lang, Vátzon Könyv-
 nyomtató Gottlieb, Veszprémben Fiskalis T. Ta-
 káts, és Kereskedő Fejér Urak. Ha pedig máok
 is kívánának a' hasznos Literátura terjesztéséhez
 viseltető indulatból előfizetőket gyűjteni, azok is
 a' 10. dik Nyomatványt fáradságok méltó jutal-
 mául ingyen fogják venni. — Az első Tsomó a'
 jövő esztendőben Januáriusban készen lesz.

*Ma küldjük a' Mezei Gazdaság' első Tsomó-
 ja' eleibe köttetni való fél árkuat: mellyen vagyon a'
 titulus, néhány előre való jegyzésekkel egygyütt:*

P. D.